

L'edat de la innocència – Edith Wharton

Ni és novetat ni reedició, però no cal cap excusa per parlar de *L'edat de la innocència*, la novel·la escrita per Edith Wharton ara fa cent anys.

Situada a la Nova York de finals de segle dinou, tots els personatges són de classe alta. Després de molts dubtes, el protagonista es casa amb la soltera de vint anys, aparentment innocent, tot i que se sent atret per la divorciada de trenta, aparentment múrria. Com que l'atracció per aquesta darrera és mútua i notòria, tots els amics i coneguts –i potser l'esposa també- es pensen que són amants, però la realitat és que s'han consagrat al culte d'una passió que rebutja el contacte físic per por que es faci malbé.

Una regla de l'època: l'home amaga el seu passat, però la dona no en pot tenir, de passat. Una altra regla, o potser la mateixa: no es pot parlar de res preocupant o de mal gust.

I que plaent que resulta consagrar l'oci als dubtes sentimentals quan l'oci s'estén al llarg de vint-i-quatre hores al dia. Els protagonistes són lliures en la mesura en què no s'han de preocupar de guanyar-se la vida, però són governats pel destí, les enraonies i la por de perdre el prestigi -que no és individual sinó familiar.

Edith Wharton escampa un reguitzell de frases memorables al llarg de la novel·la. Un exemple (en la traducció de Miquel Casacuberta): “Estava ensinistrada a perdonar ferides imaginàries amb un somriure espartà.” Podria ser un resum d'unes quantes vides: no és només un, el personatge de la novel·la que perd la vida per delicadesa.

El 1994, Martin Scorsese en va estrenar una versió cinematogràfica que és una meravella. Restant protagonisme als personatges secundaris, destaca més el triangle estel·lar. Afegim-hi que introdueix un canvi que potser no és menor: l'esposa és morena i la divorciada és rossa, que és el que nosaltres esperem, si bé a la novel·la s'esdevé a l'inrevés.

Té edat, la innocència? Es perd, la innocència, amb l'edat? No ho sabríem pas dir. Recordem, en tot cas, la frase més optimista de la novel·la, i potser també de la literatura moderna: “Però si només tinc cinquanta-set anys...”